

Fredningsforslag i Næstved kommune

Næstved Øvelsesplads

Udarbejdet af Danmarks Naturfredningsforening og Næstved Kommune, februar 2023

NÆSTVED

Danmarks
Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening • Masnedøgade 20 • 2100 København Ø • Tlf. 39 17 40 00 • dn@dn.dk • www.dn.dk

Dato: 6. februar 2023

Sagsbehandler Danmarks Naturfredningsforening: Birgitte Ingris, 61691822 eller bbi@dn.dk

Sagsbehandler i Næstved Kommune: Michael Krogh, 55886162 eller mikro@naestved.dk

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster

Forslag til fredning af Næstved Øvelsesplads

Indholdsfortegnelse:

1. Baggrunden for forslaget	side 3
2. Fredningsforslagets afgrænsning	side 4
3. Beskrivelse af fredningsområdet	side 5
4. Frednings- og planlægningsmæssige forhold	side 10
5. Forslag til fredningsbestemmelser	side 12

Bilag:

Bilag 1: Areal- og lodsejerliste

Bilag 2: Budgetoverslag

Bilag 3: Miljøstyrelsens bemærkninger til budgetoverslaget

Bilag 4: Screeningsnotat

Kortbilag:

Kortbilag 1: Fredningskort i 1:6000 og oversigtskort i 1:25.000

Litteraturliste:

Drifts- og plejeplan 2012-2026 for Næstved Øvelsesplads, Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste

Forsvarets arealer – en beretning fra forsvarsministeriets naturfredningsudvalg, Forsvarsministeriet og Miljøministeriet november 1974

Forsidefoto: Rune Larsen

Danmarks Naturfredningsforening (DN) og Næstved Kommune fremsætter hermed i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 36, jf. § 33 stk.3, forslag til fredning af Næstved Øvelsesplads i Næstved kommune, i alt 179 ha.

1. Baggrunden for forslaget

Forsvarsministeriet er Danmarks næststørste jordbesidder. De råder over ca. 30.000 ha. Af dem er nogle få meget store områder og så en del små og mellemstore. En stor del af dem er naturområder. De bruges til forskellige militære formål, men mange af dem rummer samtidig helt unik natur, som for eksempel Næstved Øvelsesplads.

Næstved Kommune og Danmarks Naturfredningsforening ønsker gennem en fredning at sikre, at de enestående naturværdier, som Næstved Øvelsesplads rummer, bevares og at offentlighedens adgang sikres i al fremtid. Også hvis de militære aktiviteter engang ophører.

Næstved Øvelsesplads er et halvåbent landskab med mange lyskrævende planter. Foto: Birgitte Ingrisch

Et Forsvar i udvikling

Det Danske Forsvar tilpasser sig konstant det konkrete trusselsbillede, både i forhold til den militærtekniske udvikling og til arealbehov. Derfor har Forsvarets rolle ændret sig markant over de seneste årtier fra et totalforsvar under den kolde krig med klare militære opgaver til en mere kompleks og omskiftelig opgavedefinition.

Det har betydet, at Forsvaret siden 1974 har frasolgt og/eller opsagt lejeaftaler på ca. 3000 ha. overflødiggjorte træningsarealer. Enkelte af disse arealer er fredede, nogle er overgået til Naturstyrelsen eller en kommune, mens andre er solgt til private investorer.

Tidligere planer om fredning

I 2009 stod Næstved Øvelsesplads til at blive nedlagt som en del af et forsvarsforlig. På den baggrund rejste DN en fredningssag, som i første omgang blev vedtaget af Fredningsnævnet. Mens fredningssagen fortsat verserende, eskalerede krigen i Afghanistan og staten besluttede derfor at beholde øvelsespladsen til forsvarsaktiviteter. På den baggrund afviste det daværende Naturklagenævn at gennemføre fredningen, men udtalte i afgørelsen fra 29. juni

2009, at man var enige i, at fredningsområdet Næstved Øvelsesplads har store og væsentlige landskabelige, kulturhistoriske, rekreative og ikke mindst naturmæssige værdier, og derfor er beskyttelsesværdige.

Forudsætningerne for fredningssagen var ændret siden sagen blev rejst i 2006, og truslerne, som følge af salg af øvelsespladsen, var ikke længere aktuelle. Øvelsespladsen ejes derfor fortsat af Forsvaret.

Rettidig omhu

Næstved Kommune og Danmarks Naturfredningsforening er ikke bekendt med aktuelle planer om nedlukning eller salg af skydeterrænet. Forsvarsministeriet har dog gennem de sidste mange år løbende solgt øvelsesområder. Derfor afspejler fredningsforslaget en rettidig omhu for at beskytte områdets store naturværdier, landskabelige kvaliteter og rekreative muligheder i tide.

Samarbejde med Forsvaret om sovende fredning

Danmarks Naturfredningsforening har indledt et samarbejde med Forsvaret om at beskytte naturen på Forsvarets øvelsesområder gennem fredning. Fredningen må ikke begrænse Forsvarets brug af arealerne, mens de ejer dem. Samtidig skal den beskytte områdernes naturværdi varigt, hvis Forsvaret en dag sælger arealerne.

Vi foreslår en "sovende fredning", som først træder i kraft, den dag Forsvaret forlader området og de militære aktiviteter ophører. Så længe området er aktivt øvelsesområde, vil fredningen ikke forhindre aktiviteter, som Forsvaret har i dag eller får i fremtiden.

Lignende fredninger er tidligere gennemført for både Høvelte, Sandholm, Sjælsmark Øvelsesplads i Nordsjælland og for Hyby Fælled ved Fredericia. Desuden har Danmarks Naturfredningsforening rejst fredningssag for Jægerspris Skyde- og Øvelsesterræn i Frederikssund kommune samt for Hevring Hede i Norddjurs kommune.

2. Fredningsforslagets afgrænsning

Fredningsområdet afgrænses i store træk mod øst og vest af skovene Skytteskov og Fredskov, mod nord af landbrugsjord og offentlig vej og mod syd af en gammel jernbanestrækning, som er omdannet til cykelsti.

Fredningsforslagets afgrænsning fremgår desuden af kortbilag 1.

Foto: Birgitte Ingris

3. Beskrivelse af fredningsområdet

Landskabsformer og geologi

Næstved Øvelsesplads ligger i et smukt og afvekslende, kuperet moræneterræn. Det fremstår som et stort græs- og blomsterklædt overdrevsområde med spredte buske, krat og levende hegn. Jorden er sandblandet lerjord i den nord- og østlige del og lerblandet sandjord i den sydvestlige, og består af aflejringer fra de store gletsjere, som dækkede Danmark i slutningen af den seneste istid for 12-15.000 år siden.

Istidshistorien er vigtig for øvelsespladsen og flere af de omkringliggende arealer. Ikke langt fra øvelsespladsen ligger Mogenstrup ås, der er Sjællands største ås. Landskabsmæssigt indgår terrænet derfor i et større sammenhængende område, der har stor betydning som eksempel på landskabsdannelsen i Danmark.

Vandtårnet rager op som et fyrtårn på Vandtårnsbakken, som for nylig blev fredet. Foto: Rune Larsen

Natur

Af fredningsområdets i alt 179 ha er 164 ha beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 som overdrev, sø, mose, eng eller hede.

Overdrevsarealerne har ikke været gødet eller sprøjtet i 40-45 år, hvilket betyder at flere nøjsomme plantearter har fundet fodfæste i området. Overdrevene indeholder bl.a. alm. merian, alm. kællingetand, prikbladet perikon, humlesneglebælg, farve-reseda og alm. slangehoved samt hulkravet kodriver.

Næstved Øvelsesplads har tidligere været voldsomt drænet for at tilgodese de militære aktiviteter. Da naturlige hydrologiske forhold har en positiv betydning for naturindholdet på øvelsespladsen, har Forsvaret de senere år hævet vandstanden flere steder, så der i dag generelt er mere vand i lavningerne på øvelsespladsen. Projekttiltag er dog hele tiden underlagt hensynet til arealernes specifikke militære anvendelse.

Området rummer, trods dræningen, mange søer, moser og vandhuller. Desuden findes der en del periodiske vandhuller, som er opstået som følge af kørslen med tunge køretøjer i terrænet. Terrænet rummer kun få vandløb og grøfter.

Mellem depotbygningerne og Tørvemosen i områdets østlige del er ca. 3 ha fredskovspligtigt areal.

En af de større søer i området. Vandet skaber variation og grundlag for mere liv på øvelsespladsen. Foto: Rune Larsen

Fugle

Mange rovfugle yngler og fouragerer i området, blandt andet fjeldvåge og spurvehøg. I vådområderne yngler blandt andet grågås, gråstrubet lappedykker, sumpmejsje og nattergal.

Tv gråstrubet lappedykker. Th sumpmejsje. Fotos fra nettet.

Padder og krybdyr

Markfirbenet har længe haft en bestand på den gamle skydebane på Næstved Øvelsesplads. Området ligger i dag lige vest for Næstved Øvelsesterrænet, da Ring Øst har gennemskåret skydebanen. Tilsvarende findes en bestand ved cykelstien "Laugstien" som afgrænses

Øvelsesterrænet mod syd. Det er derfor meget sandsynligt, at arten også er, eller vil kunne etablere en bestand på selve øvelsesområdet.

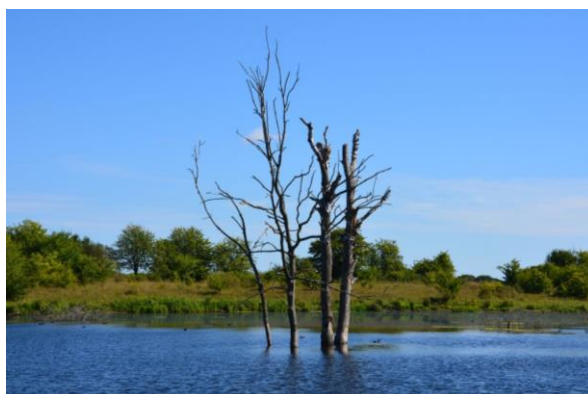

Ovenover Markfirben, som blandt andet kendes fra det almindelige firben ved en smal, hvid punkteret linje midt ned af ryggen. Foto: Birgitte Ingrisch

Stor vandsalamander er almindeligt udbredt i Næstved kommune og forekommer også på øvelsesområdet.

Den sjældne klokkefrø findes i Næstved kommune kun på Næstved Øvelsesplads og på arealerne omkring Rønnebæksholm.

Bestandene af padder og krybdyr har det generelt godt på grund af de mange søer, småvandhuller og sumpede områder. Foruden de før nævnte padder og krybdyr er der registreret både snog, lille vandsalamander, grøn frø og springfrø på øvelsespladsen.

Tv. et lavvandet vandhul som dyrene bruger. Deres påvirkning af bredzonen skaber positiv dynamik. Th. oversvømmede træer fra hævet vandstand. Fotos: Rune Larsen

Pattedyr

Af pattedyr findes de mere sædvanlige på øvelsespladsen herunder: rådyr, egern, hare, ræv og flere af de mindre mårdyr.

Insekter

Insektfaunaen er righoldig og der er registreret mindst 15 forskellige sommerfugle, hvoraf flere er indikatorarter for overdrev.

Planter

Floraen byder ikke på meget sjældne arter men man kan dog støde på både skovhullæbe, blå og gul anemone samt flere af de mindre almindelige svampearter, som er indikatorer på, at området har ligget udyrket hen længe.

Tv. Skov Hullæbe. Th Gul Anemone th. Fotos fra nettet.

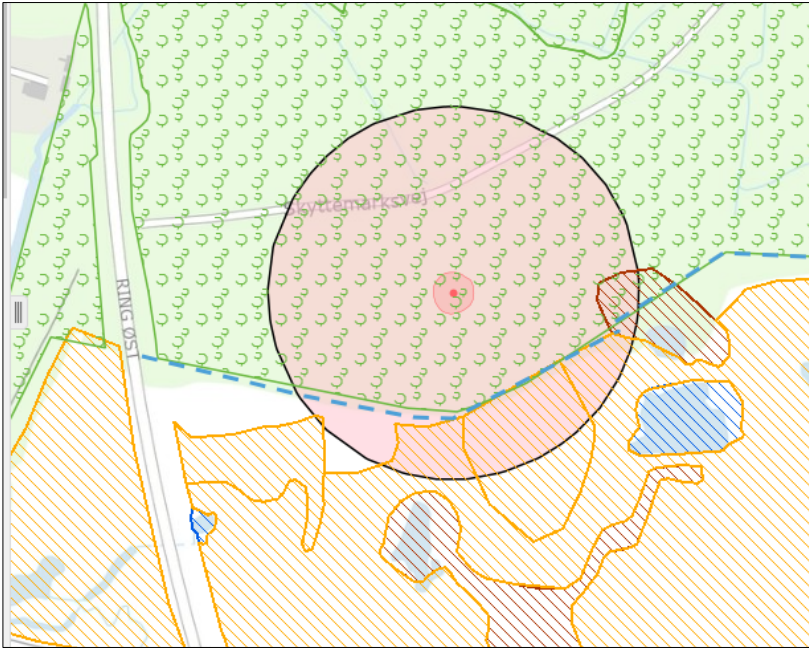
Historie

Området blev etableret i 1940, da Gardehusarregimentet flyttede til Næstved. Garderhusarregimentet forlod Næstved i 2003, hvor regimentet efter ca. halvtreds år i byen flyttede til Antvorskov Kaserne ved Slagelse. Kaserneområdet i Næstved blev nedlagt og overtaget af Næstved Kommune, tillige med arealerne beliggende vest for Skyttemarksvej. Den resterende del af øvelsespladsen blev i en kortere periode fortsat forvaltet af Garderhusarregimentet, men blev så efter fire år overtaget af Vordingborg Kaserne, der i dag er ansvarlige for den daglige drift.

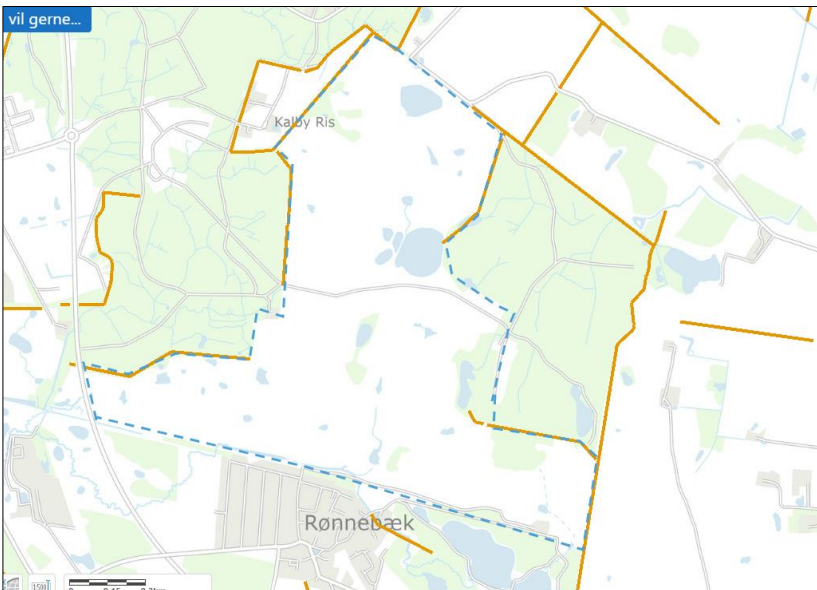
Kulturspor

Der er ingen fredede fortidsminder inden for fredningsområdet, men en del af en beskyttelseslinje omkring et fredet fortidsminde rækker ind i fredningsområdet, jf. kortudsnit:

Desuden er der i kanten af det foreslåede fredningsområde flere beskyttede diger, jf. kortudsnit:

Offentlighedens adgang og friluftslivet

Der er offentlig adgang på øvelsespladsen, når der ikke er øvelsesmæssige aktiviteter. Terrænet anvendes blandt andet til hundeluftning, ridning, cykling og gåture. De primære brugere af terrænet er lokale borgere fra nærområdet.

Naturpleje og naturplejeaftaler

Vest for Skytteskov slog man tidligere hø omkring midsommer som vinterfoder til regimentets heste. I mange år lå området oplejet hen.

Perioden med skiftende ansvar for driften medførte en radikal ændring af forvaltningen og den øvelsesmæssige anvendelse af terrænet. Intensiteten af aktiviteterne blev neddroset, og en

kraftig tilgroning fik i en årrække frit løb i de åbne dele af terrænet. Den ændrede anvendelse medførte desværre også, at kæmpe-bjørneklo indvandrede i betydeligt omfang.

For at fremme arealernes naturværdi og for at fjerne kæmpe bjørneklo begynde man at lade arealerne afgræsse. Først med får, og i dag indgår ca. 170 ha i et stort rewildingprojekt, med ca. 30 vilde heste, dvs. Exmoor ponyer og ca. 80 Galloway kvæg, som græsser på arealerne hele året. Bjørnekloen er i dag stort set bekæmpet og dyrene er med til at fremme overdrevsvegetationen og forsinke tilgroningen. Dyrene giver også de besøgende store oplevelsesmæssige værdier.

På længere sigt er der formentlig behov for rydninger enten via øget militæraktivitet eller som naturpleje, hvis ikke at tilgroningen skal fortsætte. Alternativt kan der sættes flere dyr på arealet.

Begrebet 'rewilding' opstod i USA for 20 år siden. Ved at genintroducere nøgledyrearer, som er vigtige for områdets naturtilstand, kan man lade naturen gøre arbejdet selv i stedet for at pleje.

Føl af exmore-racen nyder sommeren og det frie liv på øvelsespladsen. Heste og kreaturer er i fællesskab med til at pleje naturen og sikre at området ikke gror til. Foto: Birgitte Ingrisch

Natura2000-interesser

Der er ikke hverken habitatområder eller fuglebeskyttelsesområder inden for det foreslåede fredningsområde. Nærmeste habitatområde: Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose, ligger næsten 3 km fra øvelsespladsen, og det vurderes at fredningen ingen direkte indflydelse får på habitatområdets udpegningsgrundlag.

EU`s habitatdirektivs bilag IV omfatter arter, hvis yngle- og levesteder ikke må ødelægges eller beskadiges. Habitatarterne markfirben, stor vandsalamander, springfrø og klokkefrø lever på Næstved Øvelsesplads.

4. Frednings- og planlægningsmæssige forhold

Eksisterende fredninger

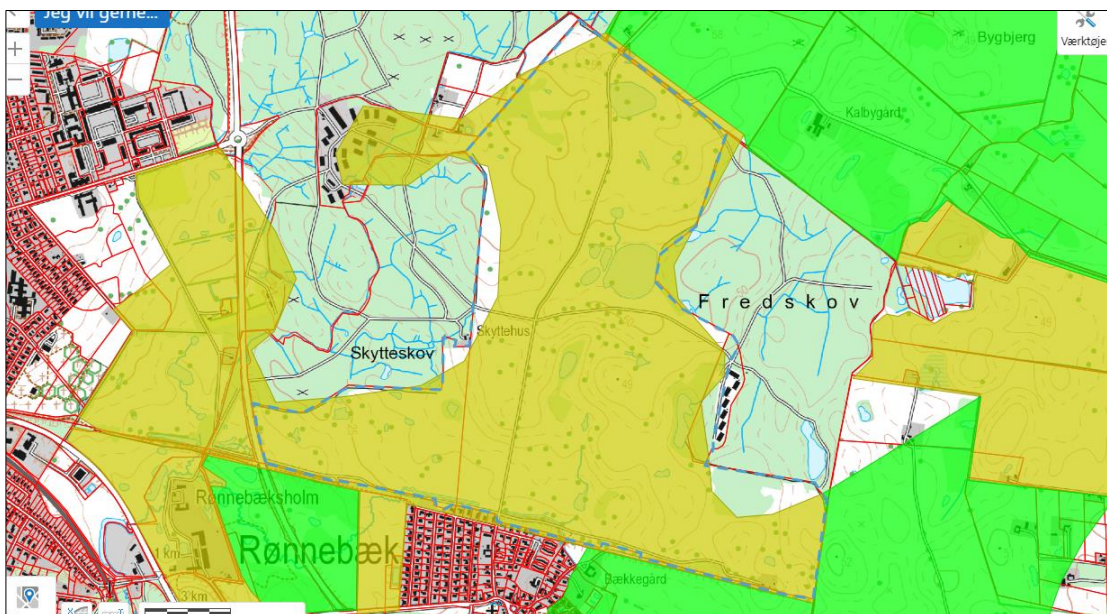
Der er ingen eksisterende fredninger inden for det område, som foreslås fredet.

Zonestatus

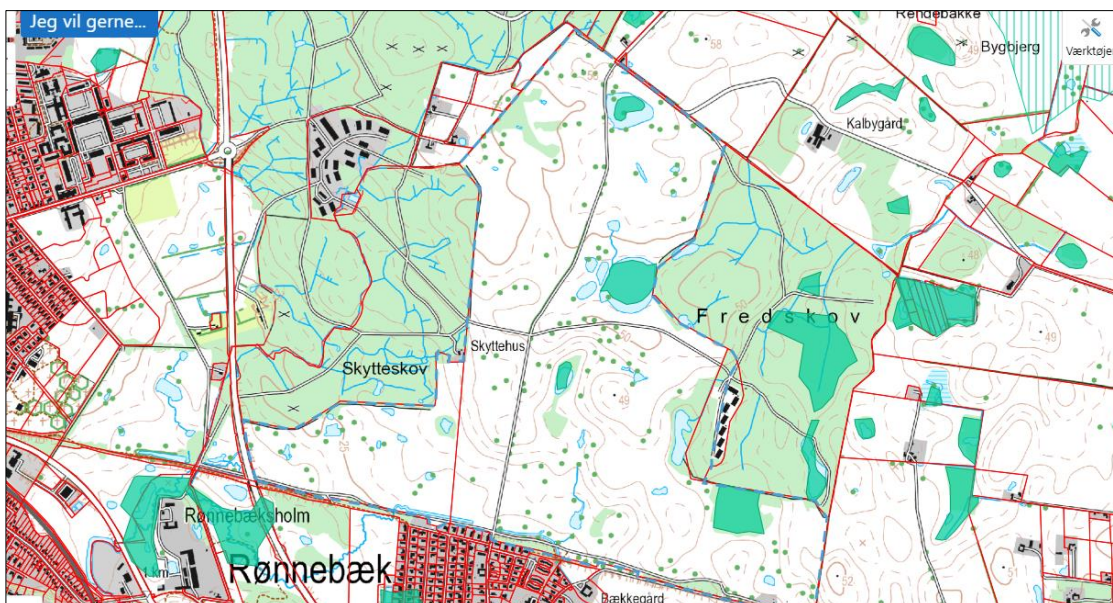
Landzone

Kommuneplanforhold

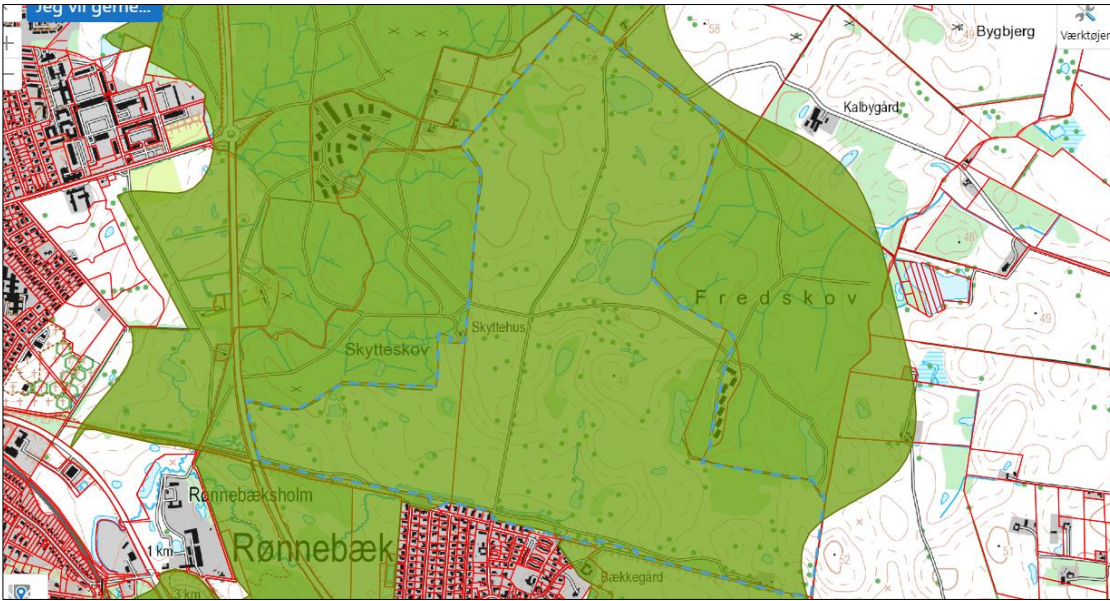
Fredningsområdet ligger i et område, som i kommuneplanen er udlagt som naturbeskyttelsesområde med enkelte pletter af lavbundsareal, og hvor skovrejsning er uønsket, jf. nedenfor:

Skovrejsning uønsket

Lavbundsarealer

Naturbeskyttelsesområder

Lokalplanforhold

Der er ingen lokalplanlagte områder inden for det foreslåede fredningsområde.

Øvrige planforhold

Der er *ikke* udlagt råstofområder inden for fredningsområdet.

Kvæg som sammen med heste er med til at pleje naturen på øvelsesområdet. Foto: Rune Larsen

5. Forslag til fredningsbestemmelser

§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål

1. at bevare og forbedre områdets naturværdier, med særligt fokus på bevarelse af levesteder for sårbare og truede arter, samt områdets variationen af forskellige naturtyper, når Forsvarsministeriets brug af arealet ophører.
2. at de landskabelige og naturmæssige kvaliteter bevares og forbedres,
3. at områdets fremtidige rekreative anvendelse bevares og forbedres,
4. at skabe grundlag for naturpleje, og
5. at medvirke til overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser med hensyn til at beskytte naturen.

§ 2 Den militære anvendelse

Stk. 1. Fredningen indebærer ingen begrænsninger i anvendelsen eller driften af det fredede område så længe Forsvarsministeriet råder over området, og så længe hovedformålet med anvendelsen af arealerne understøtter forsvarsformål, beredskabsformål eller øvrige lignende samfundsinteresser og -opgaver.

Stk. 2. Forsvarsministeriet kan løbende tilpasse drift og pleje af omhandlede areal, så det til enhver tid opfylder operative behov. Fredningsbestemmelserne, §§3-10, er således ikke gældende så længe Forsvarsministeriet råder over arealerne. De er således ikke til hinder for f.eks. opførelse af bygninger, infrastruktur og træningsfaciliteter, eller for aktiviteter, som Forsvarsministeriet gennemfører i området.

Stk. 3. Tilsvarende er fredningen ikke til hinder for opsætning af friluftsfaciliteter som fugletårne, borde/bænke, formidlingskilte, udsigtsplatforme og lignende, der understøtter den almene rekreative anvendelse i det omfang, dette er foreneligt med forsvarsaktiviteterne.

Stk. 4. Fredningsbestemmelsernes §§ 3-10 træder først i kraft den dag, hvor Forsvaret ikke længere ejer arealerne eller meddeler, at anvendelsen af arealerne til militære formål definitivt opgives helt eller delvist. Sker dette i etaper, træder fredningen i kraft efterhånden som arealerne ikke længere skal anvendes til militære formål.

§ 3 Bevaring af området

Stk. 1. Fredningsområdet fremtræder overvejende lysåbent med spredte buske og træer, og i en mosaik af overdrev, moser og småsøer. Fredningsområdet skal bevares i dets nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring er påbudt eller tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation.

Stk. 2. Fredningsnævnets godkendelse erstatter ikke nødvendige tilladelser eller dispensationer, som skal indhentes ved andre myndigheder.

§ 4 Arealernes drift og anvendelse

Stk. 1. Det fredede område skal i sin helhed fastholdes som offentligt naturområde, og må ikke omlægges, jordbehandles, drænes, opdyrkes, tilplantes, gødskes eller sprøjtes med bekæmpelsesmidler.

Stk. 2. Fredningen er ikke til hinder for, at skydeklubben med tilhørende aktiviteter i fredningsområdets sydøstligste hjørne kan fortsætte som hidtil. Nødvendigt byggeri og anlæg, som knytter sig til skydebaneaktiviteterne, kan opføres uden fredningsnævnets dispensation.

§ 5 Terrænændringer mv.

Stk. 1. Terrænændringer herunder råstofindvinding er ikke tilladt.

Stk. 2. Dog kan der ske terrænændringer som led i en naturgenopretning eller i forbindelse med arkæologiske udgravninger efter Fredningsnævnets forudgående godkendelse.

§ 6 Bebyggelse, veje og tekniske anlæg

Stk. 1. Det må ikke opføres bebyggelse eller etableres anlæg.

Stk. 2. Fredningsnævnet kan dispensere til opførelse af enkelte anlæg til understøttelse af almene rekreative formål, som f.eks. fugletårne og sheltere.

Stk. 3. Der må ikke anlægges nye veje i området.

Stk. 4. Fredningen er ikke til hinder for midlertidig anbringelse af skurvogne eller skure, der i kortere perioder er nødvendige for drift eller naturpleje (max. 6 uger).

Stk. 5. Fredningen er ikke til hinder for anbringelse af sædvanlige hegn og læskure for får, kreaturer og lignende efter plejemyndighedens godkendelse af udformning, størrelse og placering.

§ 7 Offentlighedens adgang

Stk. 1. Offentlighedens adgangs- og opholdsret i området følger af de almindelige bestemmelser i gældende love, jf. naturbeskyttelseslovens § 26.

Stk. 2. På arealer, som på fredningstidspunktet er offentligt ejede, er der uanset fremtidigt ejerforhold fri fladefærdsel overalt til fods og på alle tider af døgnet i medfør af fredningen, og i øvrigt skal der fremover være adgang til disse arealer i overensstemmelse med reglerne for adgang til offentligt ejede arealer i naturbeskyttelsesloven og den hertil knyttede bekendtgørelse om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen.

Stk. 3. Eksisterende stier, som vist med særlig signatur på fredningskortet, må ikke nedlægges.

Stk. 4. Hvor adgang til de på fredningskortet udpegede stier forhindres ved hegning af hensyn til græssende husdyr, skal stierne holdes åbne og tilgængelige for offentligheden med stenter, klaplåger, færister eller lignende, eller ved at føre stien udenom eller imellem foldene.

Stk. 5. Plejemyndigheden kan af hensyn til bevarelsen af plante- og dyrelivet fastsætte regler for begrænsning af offentlighedens færdsel i området.

Stk. 6. Plejemyndigheden sikrer, at stier som fremgår af fredningskortet holdes åbne ved slåning af sporet mindst en gang årligt.

Stk. 7. Plejemyndigheden sikrer, at de stier som fremgår af fredningskortet, er afmærkede i terrænet og dermed synlige for publikum.

Stk. 8. Der må ikke etableres spor til mountainbikes på øvelsesområdet. Cykling på stier, som er egnet til cykling på almindelig cykel, er tilladt, medmindre andet er angivet.

§ 8 Plejemyndighed, naturpleje og naturgenopretning

Stk. 1. Plejemyndigheden, som er Staten for statsligt ejede arealer og kommunen for egne samt privatejede arealer, kan gennemføre pleje i henhold til den til enhver tid gældende plejebekendtgørelse. Plejen tilrettelægges, så den opfylder fredningens formål. Plejen skal tilrettelægges med henblik på øget diversitet i forhold til den enkelte naturtype.

Stk. 2. Plejemyndigheden udarbejder en plejeplan over det fredede område senest 2 år efter fredningens gennemførelse. Den første plejeplan skal gælde for højst 5 år, og de senere for højst 10 år.

Stk. 3. Plejeplanen kan, ud over initiativer til natur- og landskabspleje efter aftale med lodsejerne, indeholde forslag til etablering af primitive publikumsforanstaltninger, f.eks. borde, bænke og stenter.

Stk. 4. Fredningen er ikke til hinder for, at der kan ske naturgenopretning eller genskabelse af den naturlige hydrologi i området som f.eks. en vandstandshævning på lavbundsarealerne, efter nærmere beskrivelse i en plejeplan.

Stk. 5. På længere sigt er fredningen ikke til hinder for indgreb der genopretter en selvforvaltende natur med fri dynamik og naturlige processer (rewilding) efter en samlet plan og med fredningsnævnets tilladelse.

§ 9 Jagt

Jagt er ikke tilladt i det fredede område og der må ikke fodres, opdrættes eller udsættes vildt. Ved sygdom hos vildtet, kan der ske regulering.

§ 10 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Bilag 1, areal-og lodsejerliste. Næstved Øvelsesplads

Lb. Nr.:	Matr.nr.: Ejerlav:	Ejer:	Ønskes fredet:		NBL' s			Den 21-04-2022
			Ca.ha.	Antal lodder	§3 Søer, moser, enge, overdrev, strandenge, hede, - ca.ha	Fredskov ca. ha	Eksisterende - meter	Bemærkninger
	3 Rønnebæksholm Hgd., Rønnebæk 69 68d Rønnebæk By, Rønnebæk	Forsvaret og Forsvarsministeriets Styrelse Holmens Kanal 9 1060 København K	24,51	1	20,65		618	
			152,02	1	140,92		1.945	
			2,67	dal af 1	2,67	2,67		
	I alt		179		164	3	2.563	

Bilag 2

Dato: 28. november 2022
Sagsbehandler: Birgitte Bang Ingrisch,
61691822/bbi@dn.dk

NÆSTVED

Budgetoverslag for fredning af Næstved Øvelsesplads i Næstved kommune

Danmarks Naturfredningsforening og Næstved Kommune rejser om kort tid fredningssag for Næstved Øvelsesplads i Næstved kommune, i alt ca. 179 ha. I henhold til naturbeskyttelseslovens § 36, stk. 5 skal et fredningsforslag ledsages af et overslag over de forventede omkostninger, der knytter sig til gennemførelsen af forslaget.

Der tilkendes ikke erstatning for fredning af offentligt ejede arealer, medmindre den fredede ejendom er erhvervet med henblik på midlertidig besiddelse, jf. naturbeskyttelseslovens § 39 stk. 1, sidste punktum. Forsvarsministeriet ejer hele arealet, som der rejses fredningssag for. Der skal således ikke tilkendes erstatning i sagen.

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening
bbi@dn.dk

Landskab og Skov
J.nr. 2022-89343
Ref. EMS
Den 22. december 2022

Budgethøring af forslag om fredning af Næstved Øvelsesplads

Danmarks Naturfredningsforening har med mail af 28. november 2022 fremsendt budgetoverslag for ovennævnte fredningsforslag med anmodning om Miljøstyrelsens bemærkninger, jf. naturbeskyttelseslovens § 36, stk. 5 og 6.

Budgetoverslaget giver ikke Miljøstyrelsen anledning til bemærkninger.

Miljøstyrelsen vil senere redegøre for sin holdning i øvrigt til fredningsforslaget i forbindelse med det offentlige møde, som fredningsnævnet afholder om fredningsforslaget.

Med venlig hilsen

Else Marie Stamphøj
ems@mst.dk

Bilag 4

Myndighedsskema – bilag til fredningsnævnets screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 10.

Forslag til fredning af Næstved Øvelsesplads

Ifølge §8, stk. 2 1-2 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (LBK nr. 1976 af 27. oktober 2021) skal myndigheden vurdere, om planer og programmer omfattet af lovens § 8, stk. 1, og som kun fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller angiver mindre ændringer i planer og programmer, kan få væsentlig indvirkning på miljøet, og der derfor skal udarbejdes en miljøvurdering.

Jf. orientering fra Miljøstyrelsen af 22. maj 2018 om reglerne for miljøvurdering af fredningsforslag, skal sagsrejsere vurdere, om forslaget er omfattet af miljøvurderingsreglerne samt tilvejebringe det faktuelle grundlag for miljøvurderingen. Det er fredningsnævnet, der forestår at sende materialet i høring samt at modtage høringssvar, og det er ligeledes fredningsnævnet, der på baggrund af det tilvejebragte materiale træffer afgørelse om miljøvurdering.

Danmarks Naturfredningsforening og Næstved Kommune har vurderet, at fredningsforslaget er omfattet af lovens § 8, stk. 2 og har derfor foretaget en screening af de forventede miljøkonsekvenser som følge af fredningsforslaget. Screeningen er foretaget med udgangspunkt i kriterierne i bilag 3 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter, og vurderingen fremgår af nedenstående skema.

Det er fredningsnævnet, der jf. § 10 i miljøvurderingsloven træffer endelig afgørelse om hvorvidt der er krav om miljøvurdering eller ej på baggrund af oplysningerne i screeningskemaet.

Titel	Fredningsforslag for Næstved Øvelsesplads
Beskrivelse af fredningsforslaget	Fredningsforslaget omfatter 179 ha Fredningen har til formål, <ol style="list-style-type: none"> 1. at bevare og forbedre områdets naturværdier, med særligt fokus på bevarelse af levesteder for sårbare og truede arter, samt områdets variationen af forskellige naturtyper, når Forsvarsministeriets brug af arealet ophører. 2. at de landskabelige og naturmæssige kvaliteter bevares og forbedres, 3. at områdets fremtidige rekreative anvendelse bevares og forbedres, 4. at skabe grundlag for naturpleje, og 5. at medvirke til overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser med hensyn til at beskytte naturen.

Kort over området		
Ansvarlig myndighed	Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster Adresse: c/o Retten i Næstved Gardehusarvej 5 4700 Næstved E-mail: sydsjaelland@fredningsnaevn.dk	
Sendes i høring hos	Miljøstyrelsen Næstved Kommune (som er medrejser på sagen, men for det tilfælde, at de skulle fortryde inden fredningssagen er rejst).	
Omfatter fredningsforslaget forhold, der efter lovens § 8, stk. 1, nr. 1 og 2, betyder, at der skal udarbejdes miljørapport og -vurdering?:		
Er fredningsforslaget omfattet af lovens bilag 1 eller 2? (udgør rammen for fremtidige anlægstilladelser)	Nej	Fordi fredningsforslaget ikke indeholder konkrete forslag om anlæg af hverken bebyggelse eller tekniske anlæg, som kræver særskilte tilladelser.
Medfører fredningsforslaget krav om vurdering af virkning på et internationalt naturbeskyttelsesområde? (forventes at medføre væsentlig påvirkning af natura2000-område)	Nej	Fredningsområdet er ikke beliggende inden for Natura2000-områder eller i umiddelbar nærhed af Natura2000-områder. Det vurderes derfor at fredningen ikke vil medføre væsentlig påvirkning af natura2000-områder.

Indvirkning på miljøet

Miljøparametre	Negativ påvirkning	Positiv påvirkning	Ingen påvirkning	Vurderes nærmere	Bemærkninger

Fredningsforslagets indvirkning på eller relevans for andre projekter og aktiviteter			x	<p>Fredningsforslaget lægger op til en sovende fredning. Indtil den dag Forsvarsministeriet måtte afhænde området, gælder følgende:</p> <p>Stk. 1. Fredningen indebærer ingen begrænsninger i anvendelsen eller driften af det fredede område så længe Forsvarsministeriet råder over området, og så længe hovedformålet med anvendelsen af arealerne understøtter forsvarsformål, beredskabsformål eller øvrige lignende samfundsinteresser og -opgaver.</p> <p>Stk. 2. Forsvarsministeriet kan løbende tilpasse drift og pleje af omhandlede areal, så det til enhver tid opfylder operative behov. Fredningsbestemmelserne, §§3-10, er således ikke gældende så længe Forsvarsministeriet råder over arealerne. De er således ikke til hinder for f.eks. opførelse af bygninger, infrastruktur og træningsfaciliteter, eller for aktiviteter, som Forsvarsministeriet gennemfører i området.</p> <p>Stk. 3. Tilsvarende er fredningen ikke til hinder for opsætning af friluftsfaciliteter som fugletårne, borde/bænke, udsigtsplatforme og lignende, der understøtter den almene rekreative anvendelse i det omfang, dette er foreneligt med forsvarsaktiviteterne.</p> <p>Stk. 4. Fredningsbestemmelsernes §§ 3-10 træder først i kraft den dag, hvor Forsvaret ikke længere ejer arealerne eller meddeler, at anvendelsen af arealerne til militære formål definitivt opgives helt eller delvist. Sker dette i etaper, træder fredningen i kraft efterhånden som arealerne ikke længere skal anvendes til militære formål.</p>
Fredningsforslagets indvirkning på eller relevans for anden planlægning og lovgivning			x	<p>Det vurderes at fredningsforslaget ikke har indvirkning på eller relevans for anden planlægning eller lovgivning, da der ikke er nogen aktuelle planer om hverken at Forsvaret skulle sælge Næstved Øvelsesplads eller ændre dens anvendelse.</p>

Vurdering af fredningsforslagets miljømæssige indvirkning i forhold til størrelse, geografisk udbredelse og indbyrdes påvirkning			x		Det vurderes at fredningsforslaget ikke har nogen miljømæssig indvirkning i forhold til størrelse, geografisk udbredelse og indbyrdes påvirkning.
By- og kulturmiljø					
Bymiljø/bygninger			x		Ikke relevant
Fortidsminder			x		<p>Der er ingen fredede fortidsminder inden for fredningsområdet, men en del af en beskyttelseslinje omkring et fredet fortidsminde rækker ind i fredningsområdet, jf. kortudsnit:</p> <p>Desuden er der i kanten af det foreslåede fredningsområde flere beskyttede diger, jf. kortudsnit:</p>
Befolkningens sundhed/sikkerhed					
Handicappede og mobilitetshæmmede personer			x		Ikke relevant
Brand, eksplosion, giftpåvirkning			x		Ikke relevant
Forurening					
Jordforurening, håndtering og flytning			x		Ikke relevant
Vand					
Grundvandsforhold			x		Ikke relevant

Jord					
Jordbund og jordarealer			x		Ikke relevant
Luft					
Luftforurening og påvirkning af luftkvaliteten			x		Ikke relevant
Klima					
Klimatiske faktorer som drivhusgasser, klimatilpasning mv.			x		Ikke relevant
Trafik					
Trafikafvikling/-belastning samt trafikstøj og trafiksikkerhed			x		Ikke relevant
Natur					
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura2000, Ramsar mv.)			x		Der er ingen Natura2000 områder i nærheden af Næstved Øvelsesplads.
Sjældne, udryddelsestruede eller fredede dyr, planter eller naturtyper			x		EU`s habitatdirektivs bilag IV omfatter arter, hvis yngle- og levesteder ikke må ødelægges eller beskadiges. Markfirben, stor vandsalamander, springfrø og klokkefrø lever på Næstved Øvelsesplads. Det vurderes at fredningen, den dag den træder i kraft, vil have en positiv virkning på disse arters mulighed for at yngle- og opholde sig i området, da plejen fortsat vil få fokus på øget biodiversitet i forhold til de eksisterende naturtyper; overdrev, sø og mose.
Naturbeskyttelse (§3)			x		Stort set hele Næstved Øvelsesplads er omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3 som overdrev, sø og mose. Fredningen vil sikre, at den dag Forsvaret måtte forlade området, da vil naturplejen sikre at disse naturtyper ikke gror ud af beskyttelsen.
Spredningskorridorer/økologiske forbindelser			x		Næstved Øvelsesplads er en vigtig spredningskorridor for en lang række truede arter. Fredningen sikrer områdets fortsat funktion som spredningskorridor.
Landskab					
Bevaringsværdige landskaber, geologi, kystlandskaber mv.			x		Fredningen sikrer, at området også på længere sigt bevares som et intakt

					ufragmenteret landskab uden hverken tekniske anlæg eller bebyggelse.
Andet					
Kumulativ effekt sammen med andre planer og projekter			x		Det vurderes, at der ikke er nogen kumulativ effekt af fredningsforslaget sammen med andre planer og projekter.
Miljøpåvirkning af grænseoverskridende karakter			x		Ikke relevant

Myndighedens konklusion

	ja	nej	Uddybning
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at fredningsforslaget vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at det er omfattet af krav om miljøvurdering?:		x	Fredningsforslaget lægger op til en fredning, som er sovende indtil Forsvarsministeriet en dag måtte sælge Næstved Øvelsesplads. Der er ingen aktuelle planer om et salg af Næstved Øvelsesplads eller at ændre anvendelsen. Det vurderes derfor, at fredningsforslaget ikke vil påvirke miljøet væsentligt. Og der er dermed ikke krav om en miljøvurdering.